

VELKÁ MYŠLENKA 14

LÁSKA K NÁRODU A VLASTI

O ČEM SI BUDEME POVÍDAT

Lidé se identifikují se svým kmenem nebo etnickou skupinou už po tisíce let. Pojem „moderního“ národa jako ohniska věrnosti se však objevil až v osmnáctém století. V některých zemích, například ve Velké Británii, vznikly symboly, jako je vlajka (Union Jack) nebo písně. Francouzská a americká revoluce koncem osmnáctého století v myslích lidí ještě více upevnily pojem národa a vlastenectví. Takže... národy, jak je známe, jsou mladší, než si většina lidí myslí.

ROZHOVORY

- A. Které věci jsou na vašem národu nejlepší?
- B. Které věci jsou na vašem národu nejhorší? Je možné mít svou vlast rád a zároveň si být vědom jejich slabých stránek?
- C. Máte rádi svou vlast? Proč?
- D. Je možné mít rád národ stejným způsobem jako rodiče, školu nebo zmrzlinu?
- E. Co je dobré a co je horší na tom, když žijete v zemi, kde je jen jedna náboženská nebo etnická skupina? Co je dobré a co je horší na tom, že žijete v zemi s mnoha různými etnickými nebo náboženskými skupinami?
- F. Co hrozí, když je v zemi jen jeden typ takovéto skupiny?

- G. Měl by velký národ (třeba USA) být rozdělen na menší národy (Texas, Idaho, New York), které by mohly mít mnoho společného?
- H. Měly by se menší národy (Portugalsko, Řecko, Dánsko) spojit ve větší, mocnější národ (Evropu)?
- I. Pokud si myslíte, že váš národ dělá všechno správně, měl by se pokusit exportovat tyto postoje a myšlenky do jiných zemí?

P.S.

Steven Weber tvrdí, že národní státy vznikly, protože lidé se od čtrnáctého století naučili lépe kreslit mapy a začali kolem svých území vytyčovat hranice. Eric Hobsbawm (1917–2012) se domníval, že francouzský stát a jeho hranice vznikly dřív než francouzský národ. Podotýká, že v dobách Francouzské revoluce mluvila francouzsky jen polovina obyvatel Francie (a jen 12–13 % francouzštinu ovládalo dobře).

Ferdinand Tönnies (1855–1936) pojmenoval dva různé druhy společnosti. První byla podle něj tradiční vesnická společnost. V této komunitě bylo mnoho citových vazeb. Nazval ji „Gemeinschaft“. Druhá společnost byla větší, lidé se v ní navzájem neznali a mnoho věcí tu bylo neosobních a chladných. Pojmenoval ji „Gesellschaft“. S použitím Tönniesova paradigmatu může být nacionalismus vnímán jako podpora hodnot chladné, moderní společnosti, díky níž zapomínáme na hodnoty osobnějšího společenství vesnického typu.

DALŠÍ ROZHOVORY

- A. Představte si, že objevíte nový světadíl, kde je spousta malých kmenů a velkých království. Začnete ho mapovat. Pak si představte, že co nejpečlivěji zakreslíte na celém světadílu hranice, takže na něm vznikne dvacet nových „národů“. Jsou to skutečně národy? Jak by se vůbec staly národem? A měly by to vůbec být národy?

- B. Kdybyste dostali příležitost znovu zorganizovat svět, zařídili byste ho tak, že bychom cítili věrnost zejména k:
- a) národu?
 - b) k místní komunitě?
 - c) ke kmeni nebo rase?
 - d) k státu?
 - e) k sportovnímu týmu nebo disciplíně?
 - f) k planetě?
- Kterou možnost byste si vybrali a proč?

VELKÁ MYŠLENKA 15

VLASTNICTVÍ ZBRANÍ

O ČEM SI BUDEME POVÍDAT

V některých zemích, například v Austrálii, nemá většina lidí povolenost nosit u sebe zbraň. Pokud ji nosí, musí to mít nějaký účel (například jsou to farmáři nebo členové loveckého spolku), musí ji mít bezpečně zajištěnou a nesmí být příliš nebezpečná. Naopak v USA je právo „nosit zbraň“ ukotveno v ústavě. Mnoho lidí má doma zbraň, aby se mohli bránit v případě vloupání atd.

ROZHOVORY

- A. Proč chtějí různí lidé vlastnit zbraně? Na kolik důvodů přijdete a které z nich považujete za oprávněné? Proč?
- B. Lidé v mnoha zemích mají „právo“ říkat, co si myslí, volit a podobně. Mají mít lidé také „právo“ vlastnit zbraň? Proč ano? Proč ne?
- C. Co si myslíte, že by se stalo ve společnosti, kdyby:
 - a) zbraň vlastnil úplně každý?
 - b) zbraň nevlastnil nikdo?
 - c) zbraně vlastnila jen policie?
 - d) zbraně vlastnili jen zločinci?
- D. V jakém druhu města, městečka nebo vesnice byste nejraději žili? Tam, kde by zbraně vlastnilo hodně lidí, málo lidí, nebo žádní?
- E. Myslíte, že by lidé měli mít právo vlastnit zbraň, aby se mohli bránit proti:

- a) někomu, kdo se jim vloupal do domu?
 - b) vládě, která se v zemi snaží uchvátit moc a zrušit demokracii?
- F. Někteří lidé používají zbraně ze špatných důvodů (například jimi postřílejí spoustu nevinných lidí). Je to dostatečně pádný důvod pro to, aby se většině lidí zakázalo vlastnit zbraně?
- G. Měli by lidé mít dovoleno nosit na ulici tyto zbraně:
- a) nože?
 - b) luky a šípy?
 - c) pušky?
 - d) granáty?
 - e) rakety s dlouhou dráhou doletu (i když ty by byly dost těžké)?

P.S.

Mnozí lidé v USA poukazují na to, že „Otcové zakladatelé“ (tj. ti, kteří sepsali ústavu) si přáli, aby Američané směli nosit zbraně, a proto to do ústavy napsali.

Výzkum vlastnictví menších zbraní z roku 2007 seřadil jednotlivé země na základě toho, kolik zbraní jejich obyvatelé vlastní na sto lidí. Níže si můžete přecíst ukázky výsledků.

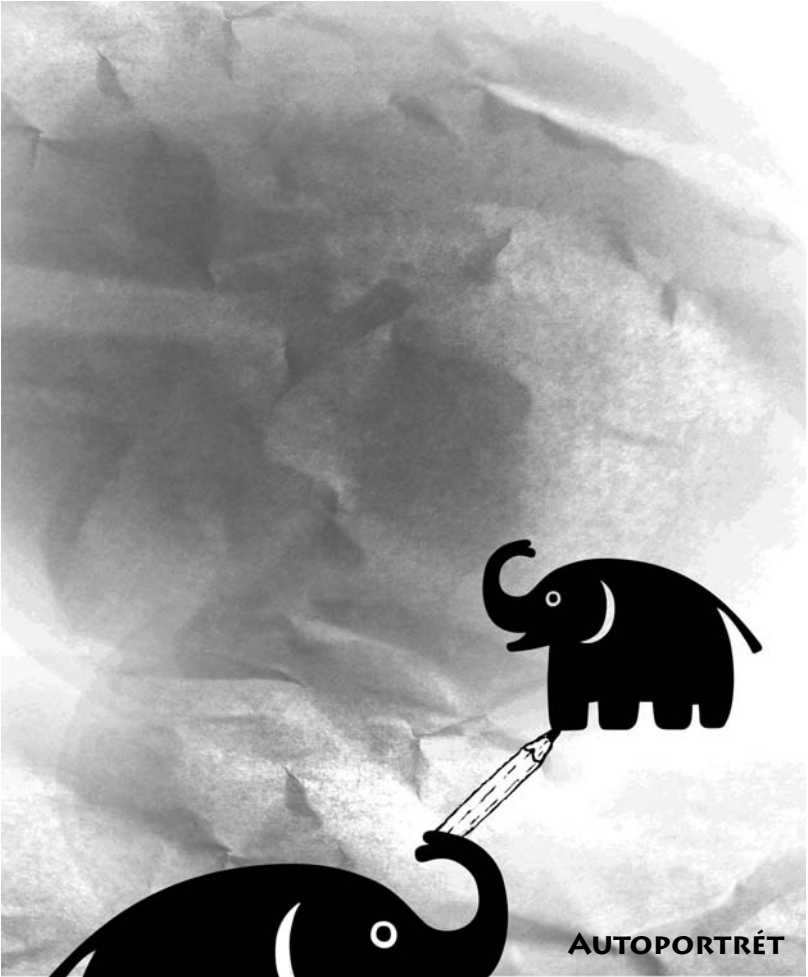
1. místo:	USA	(94,3 zbraně na 100 lidí)
2. místo:	Jemen	(54,8 zbraně na 100 lidí)
3. místo:	Švýcarsko	(45,7 zbraně na 100 lidí)
42. místo:	Austrálie	(15 zbraní na 100 lidí)
88. místo:	Anglie a Wales	(6,2 zbraně na 100 lidí)

Statistiky zabývající se touto oblastí však můžou docházet k různým výsledkům. Například v jedné studii o Austrálii (provedené Harvardovou univerzitou) se zjistilo, že po roce 1996, kdy bylo zakázáno vlastnictví palných zbraní, klesl počet vražd spáchaných puškou nebo pistolí o 59 %. Výzkumníci z Harvardovy univerzity se zabývali i dalšími 26 rozvinutými zeměmi a zjistili, že čím víc palných zbraní

lidé vlastní, k tím většímu počtu vražd dochází. V USA je míra takových vražd asi patnáctkrát vyšší než v jiných bohatých zemích. Existují však příklady z šedesátých a sedmdesátých let (např. na Havaji nebo ve Washingtonu DC), které dokazují, že po omezení legálního vlastnictví palných zbraní počet vražd dokonce vzrostl.

DALŠÍ ROZHOVORY

- A. Proč si myslíte, že lidé v USA vlastní mnohem víc zbraní než lidé v jiných zemích? Jsou proto USA bezpečnější, svobodnější země?
- B. Jak je možné, že míra vražd *vzroste* poté, co je vlastnictví palných zbraní omezeno?
- C. Kdybyste byli vláda:
 - a) Umožnili byste, aby byly zbraně dostupné pro všechny?
 - b) Povolili byste lidem koupit si zbraň poté, co by byli prověřeni a bylo zřejmé, že nejsou zločinci?
 - c) Dovolili byste zbraně vlastnit jen zemědělcům?
 - d) Úplně byste zakázali zbraně?
 - e) Udělali něco dalšího?

AUTOPORTRÉT

VELKÁ MYŠLENKA 16

JE TO VŮBEC UMĚNÍ?

O ČEM SI BUDEME POVÍDAT

Představte si, že se spolu s rodinou máte stát novým kurátorem Národní galerie. Dostanete několik set milionů, abyste za ně nakoupili nová umělecká díla. Lidé vás začnou oslovovat a nabízet vám všelijaké neobvyklé výtvary. Musíte proto uspořádat rodinnou radu a stanovit, *co vlastně umělecké dílo je.*

ROZHOVORY

- A. Bob vám přinese autentický kus zmuchlaného papíru. Na něm je jednoduchý náčrtek Mony Lisy od Leonarda da Vinciho. Slavný malíř papír vyhodil, ale někdo ho našel a jeho rodina ho uchovávala po celé generace. Je to umělecké dílo?
- B. Sally vám přinese vytisknutý obrázek portrétu Mony Lisy. Je to umělecké dílo?
- C. Řeknete Sally, že vytisknutý obrázek portrétu Mony Lisy žádné umělecké dílo není. Sally vytáhne fixku a přikreslí na obrázek knírek. Je to teď umělecké dílo?
- D. Jackson vám přinese obraz, který nakreslil tak, že na plátno položené na podlaze vyléval a kapal barvu. Nic víc neudělal. Je to umělecké dílo?
- E. Mark vám nabídne několik pláten, na kterých jsou namalované pruhy. Na jednom z nich jsou tři růžové a tři žluté pruhy. Je to umělecké dílo?

- F. Robert vám přinese několik obrazů namalovaných bílou barvou na bílém podkladu. Je to umělecké dílo?
- G. Selma vám dodá celý vagon (který se do výstavní síně dá přivést jen s obtížemi). Vloupala se do vlakového depa a posprejovala vagon tisíci tagů. Je to umělecké dílo?
- H. Ferdinand, architekt Národní galerie, tvrdí, že budova, v níž se nacházíte, je už sama o sobě umělecké dílo. Pak vás požádá, abyste mu za její vyprojektování dali ještě další peníze. Je tato budova umělecké dílo?
- I. Jean-Claude za vámi přijde a nabídne, že celou Národní galerii zabalí do umělohmotné fólie. Je to umělecké dílo?
- J. Vaše babička vám přinese velice pěknou noční lampičku, kterou padesát let používala. Je to umělecké dílo?
- K. Marcel přijde do vaší kanceláře a nese pisoár, který odmontoval na veřejných záchodcích dole na ulici. Opře ho o stěnu a tvrdí, že od této chvíle je to umělecké dílo. Je to opravdu umělecké dílo?
- L. Arisa z Thajska vám nabídne plátna s abstraktními obrazy. Vysvětlí vám, že pocházejí z její sloní farmy v Thajsku, kde je namalovali sloni choboty. Jsou to umělecká díla?

P.S.

Umělecké dílo může být cokoli, co je vytvořeno tak, aby vyvolalo estetickou odezvu. Umělecká díla lze definovat jako objekty vytvořené lidmi, jejichž účelem je, aby byla obdivována kvůli sobě samým.

Širší definice říká, že umělecké dílo je cokoli vytvořené lidmi, i když to může zahrnovat i automobily nebo skládky.

- A. Která definice umění je podle vás lepší? Proč?

VELKÁ MYŠLENKA 17

LIDSKÉ VYNÁLEZY

- A. Představte si, že byste se mohli vrátit v čase zpátky a zabránit některým vynálezům. Vyberte si pět lidských vynálezů a po řadě si představujte, že byste mohli zamezit tomu, aby vůbec začaly existovat. (Můžete se porozhlédnout doma nebo venku.) Jak by vypadal váš život? Jak by vypadal svět?
- B. Vraťte se v duchu zpět v čase a představte si, že zabráníte objevení nebo vynálezu následujících věcí:

- a) kolo
- b) oheň
- c) systém čísel (např. 0, 1, 2, 3, 4 atd.)
- d) mluvená řeč
- e) tiskařský lis
- f) mikročip
- g) hodiny
- h) peníze

Jak by svět vypadal bez *každého* z těchto vynálezů či objevů? Může bez kteréholiv z nich na světě docházet k pokroku? Žili bychom šťastněji, kdyby kterákoli z těchto věcí nebyla vynalezena nebo objevena?

- C. Který vynález je podle vás ze všeho největší a nejdůležitější? Proč?
- D. Co je dobré (nebo špatné) na každém z následujících vynálezů? Seřadte je podle důležitosti. Co si o tom myslí ostatní členové rodiny?

- a) střelné zbraně
- b) telefony
- c) počítače
- d) kompas
- e) televize
- f) antibiotika
- g) anestetika
- h) jaderné bomby

VELKÁ MYŠLENKA 18

NAŠE DĚJINY

- A. Nakreslete si časovou osu svého vlastního života. Na jednom konci vyznačte rok, kdy jste se narodili, a na druhém konci ten letošní. Pak na časovou osu vyznačte nejvýznamnější události svého života. Popovídejte si se svými rodiči nebo dětmi o tom, k jakým významným událostem v této době došlo a proč byly významné.
- B. Nakreslete si časovou osu, na jeden konec napište rok 1700 a na druhý letošní rok. Které významné události můžete na časovou osu zaznamenat? Nedělejte si hlavu, když neznáte jejich přesné datum, vyznačte je klidně jen přibližně.
- C. Nakreslete časovou osu od Velkého třesku, při němž vznikl vesmír, až do nyní. Osa by měla sahát od 14 miliard let v minulosti až dodnes. Které události by se podle vás měly na tuto osu zaznamenat, a kam? Nedělejte si starosti s tím, že přesně nevíte, kam je zakreslit – prostě je umístěte jen odhadem. O kterých událostech byste se toho chtěli dozvědět víc?

VELKÁ MYŠLENKA 19

BUDOUCNOST LIDSTVA

- A. Představte si budoucnost. Jaká by mohla být za:
- Padesát let?
 - Tisíc let?
 - Milion let?
- B. Jak by mohla vypadat nejlepší a nejkrásnější budoucnost? A jak nejhorší a nejděsivější?
- C. Co bychom měli dělat teď, abychom zvýšili pravděpodobnost, že budoucnost bude krásná a ne děsivá?

P.S.

Astronom Carl Sagan napsal o budoucnosti lidstva:

„Nejohroženější civilizací je dnes celé lidstvo. Během svého působení na této planetě jsme nashromáždili nebezpečný evoluční balast – sklony k agresivitě a rituálům, podřízenost vůdcům, nepřátelské chování k cizincům – to všechno vzbuzuje pochybnosti, zda dokážeme přežít.

Zároveň jsme se však naučili i soucitu s ostatními, lásce k dětem a touze poučit se z dějin a zkušeností, a velké, všudypřítomné, vášnivé inteligenci – jsou to jednoznačně nástroje umožňující naše další přežití a blahobyt. Není jisté, které aspekty naší povahy převáží, zejména protože naše vize a vyhlídky jsou spojené s malou částí malé planety Země.

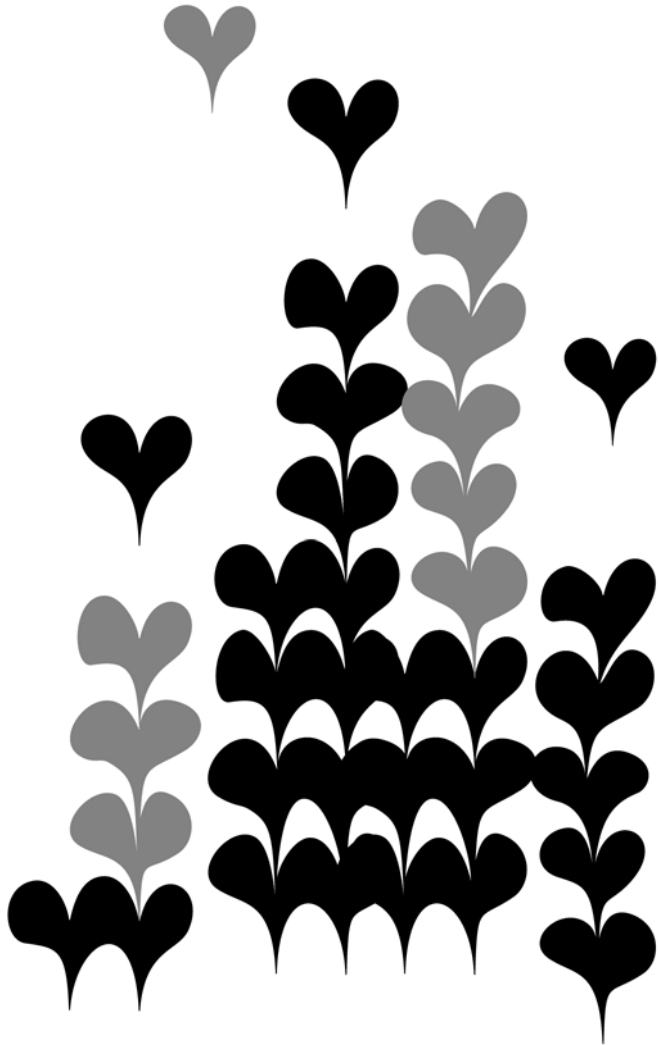
Ale v nezměrném kosmu neunikneme jiné perspektivě... Když Zemi pozorujeme z vesmíru, národní hranice nejsou viditelné. Fanatický etnický, náboženský nebo národní šovinismus je jen těžko udržitelný, když vidíme naši planetu jako křehký modrý pŕlměšiček, který se zmenšuje v nenápadnou světlou tečku na pozadí nesmírné hradby hvězd. Cestování rozšřřřuje obzory.

(„Kosmos“, Random House 1980, str. 318)

DALŠÍ ROZHOVORY

- A. Srovnejte svou představu o budoucnosti s vizí Carla Sagana. Jste optimističtější, nebo pesimističtější než on?
- B. Co je Saganovou velkou myšlenkou? Co si o jeho velké myšlence myslíte?
- C. Co se děje, když se díváte na obrázek Země pořizený z vesmíru? Bledne i pro vás „národní šovinismus“? Nebo vás napadá něco jiného?
- D. Podívejte se na tuto fotografii: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Pale_Blue_Dot.png

Je to fotografie Země pořizená z vesmírné lodi Voyager roku 1990 ze vzdálenosti zhruba 9 miliard kilometrů. Země je modrá tečka v polovině hnědého pruhu v pravé části fotografie. Je velká 1 pixel. Je vám Země díky tomu dražší? Připadá vám díky tomu menší? Nebo něco jiného?

VELKÁ MYŠLENKA 20

LÁSKA

- A. Jak se láska k vašemu oblíbenému televiznímu pořadu liší od lásky k vaší rodině?
- B. Dokážete „milovat“ své přátele? Jak se to liší od lásky k vašim rodičům?
- C. Dokážete mít rádi lidi, které neznáte, třeba herce nebo popovou hvězdu?
- D. Dokážete mít rádi zvířata (například svého psa) stejně jako lidi? Nebo *ještě víc*? A dokáže vám vaše zvíře tuhle lásku oplácet?
- E. Jak se boží láska liší od lidské lásky? V čem jsou si podobné?
- F. Dokáží lidé milovat jen do určité míry? Kdyby se vašim rodičům narodilo další dítě, museli by svou lásku rozdělit, takže by vás měli rádi o něco méně, nebo by v sobě našli víc lásky? Zkuste to vysvětlit.
- G. Dvojice se často „zamilují“, když jsou mladé, a pak spolu zůstanou 50 let. Je jejich láska na konci tohoto období stejná jako na začátku? Pokud vaši prarodiče stále ještě žijí spolu, jakým způsobem se mají rádi?
- H. Představte si společnost, v níž neuzavírají manželství dva lidé, ale sejdou se skupina osmi lidí a všichni se „vezmou“ jako jednotka. Jak by se jejich láska podobala lásce k jediné osobě a jak by se od ní lišila? Byl by to lepší způsob manželství?
- I. Lidé, kteří vstoupí do armády a společně se svou jednotkou stojí tváří v tvář smrti, vyprávějí o tom, že v takovém okamžiku milují své spolubojovníky stejně jako svou rodinu. Je to stejný druh lásky, nebo něco jiného?

- J. Jak se „láska k životu“ liší od „lásky k lidem“?
- K. Je možné „milovat“ svou vlast nebo celé lidstvo?
- L. Američané jsou často popisováni jako lidé, kteří „milují svobodu“. Jaký je to druh lásky? Je silnější než láska k přátelům nebo rodině?
- M. Je láska jen řada chemických a tělesných reakcí (srdce se rozbuší, tvář zčervená, uvolní se látka dopamin), nebo něco víc?
- N. Mluví se o lásce k myšlení. Co se tím myslí?
- O. Jak by vypadal svět, kdyby v něm vůbec nebyla láska? Fungoval by? Fungoval by *lépe* než náš svět?
- P. Mohou se mít ráda zvířata?
- Q. Když se počítač „naučí“ myslet, mohl by se „naučit“ milovat?

P.S.

Angličtina má jedno slovo, „love“ (láska), které zahrnuje mnoho souvisejících, ale odlišných emocí. Staří Řekové (a Římané) měli pro tyto různé emoce různá slova, což jim umožňovalo o nich mnohem snáze uvažovat odděleně. Byla to například slova:

Agapé: Je to všeobecná duchovní láska k ostatním lidským bytostem, k životu nebo bohu. S tímto typem lásky se setkáváme i v Bibli. (Například v evangeliu podle Matouše, 22:37, se vypráví, že Kristus učil: „Miluj svého bližního jako sebe samého.“)

Storgé: Je to bratrská nebo sesterská láska pociťovaná lidmi, kteří jsou spolu silně spojeni. Mohou být například ve stejné vojenské jednotce, třídě ve škole, nebo zažili společný intenzivní zážitek.

Filia: Hluboké láskyplné pouto mezi členy rodiny nebo nejbližšími přáteli. (*Storgé* a *filia* se občas používají společně.)

Erós: Je to vášnivá láska, romantický, všeobjímající zážitek, když potkáte někoho, do koho se zamilujete „až po uši“. Při takovémto druhu

lásky čekáte celý den, až vám někdo pošle sms nebo zprávu přes facebook. O téhle lásce také pojednává většina písní a filmů. Mnozí Řekové dokonce považovali extrémní formu této lásky (*mánii*) za neštěstí nebo trest.

Neurovědci už dokázali identifikovat, které chemické látky se v mozku aktivují, když lidé prožívají lásku. *Dopamin*, *testosteron*, *serotonin* a *adrenalin* všechny souvisí s vášnivou romantickou láskou (návaly horka, bušící srdce apod.). *Oxytocin* a *vazopresin* jsou spojovány s přichylnou láskou, při níž dochází k dlouhodobému spojení.

DALŠÍ ROZHOVORY

- A. Kdybyste si mohli vybrat jen dva druhy lásky podle starých Řeků, pro které byste se rozhodli?
- B. Jak vám starořecké rozdělení lásky na jednotlivé typy pomáhá při uvažování o lásce obecně? Má to vliv na výsledek některých rozhovorů na témata uvedená výše?
- C. Kdybyste někomu v metru píchli velkou dávkou dopaminu a serotoninu a on se okamžitě zamiloval do osoby, která sedí proti němu, byla by to skutečná láska? Proč?
- D. Kdybyste píchli dopamin a serotonin dvojici, která se právě chystá rozejít, a oba by se do sebe zase zamilovali, udělali byste správnou věc?
- E. Vytvářejí chemické látky lásku? Nebo vytváří láska chemické látky?

VELKÁ MYŠLENKA 21

SVOBODA SLOVA

O ČEM SI BUDEME POVÍDAT

Svoboda slova je jedním z nejdůležitějších práv v každé svobodné společnosti, zejména v demokratické. Bez ní by se společnost nejspíš rychle proměnila v policejní stát, kde jedinci nemají téměř žádná práva. Je tak důležitá, že je klíčovou součástí Prvního dodatku k Ústavě Spojených států: *Kongres nesmí vydávat zákony... omezující svobodu slova.* Je také součástí Deklarace lidských práv OSN (článek 19): „*Každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu; toto právo nepřipouští, aby někdo trpěl újmu pro své přesvědčení...*“

ROZHOVORY

- A. Představte si, že byl zvolen nový prezident nebo premiér a vzápětí zakázal svobodu slova. Lidé mohou být uvězněni za to, že řekli něco negativního o něm nebo jeho vládě. Co se stane dál, co potom a co ještě později? Jak bude země vypadat za pět let?
- B. Smějí lidé v naší společnosti říkat úplně všechno, co chtějí? Máme svobodu slova?
- C. Představte si, že všechny noviny a televizní stanice vlastní jediná osoba. Představte si také, že se chystají prezidentské volby s dvěma kandidáty. Majitel sdělovacích prostředků se rozhodne, že o jednom kandidátovi bude psát jen dobré věci a o druhém jen špatné. Je v takové zemi svoboda slova?

- D. Představte si, že majitel novin a televizních stanic se rozhodl kandidovat na prezidenta nebo premiéra a v novinách a v televizi se o něm píše a mluví jen pozitivně. Je v takové zemi svoboda slova?
- E. Představte si, že jistý muž jménem Julian vytvoří webové stránky, ze kterých si lidé mohou stahovat tajné dokumenty týkající se armády, tajných služeb, vlád a podobně. Tvrdí, že je to v pořádku, protože máme svobodu slova. Souhlasíte s ním? Nebo by některé dokumenty měly zůstat utajené?
- F. Jak snadné by bylo zničit svobodu slova ve vaší zemi?
- G. Je na internetu větší svoboda slova? Má to tak být?
- H. Je svoboda slova u vás doma? Má to tak být?
- I. Je svoboda slova ve vaší škole? Má to tak být?

P.5.

Existuje poměrně mnoho zákonů, které omezují právo na svobodu slova. „Difamační“ zákony zakazují nepravdivé výroky, které poškozují osoby nebo firmy. Obchodní zákony zakazují zavádějící nebo klamavé výroky. V mnoha zemích je protiprávní mluvit o spáchání zločinu (například o vraždě prezidenta nebo premiéra), i když nedojde k jeho uskutečnění.

- A. Měli byste mít možnost říct nebo napsat cokoli a hájit se svobodou slova? Například:
- uveřejnit na internetu strašlivé lži o tom, co váš nepřítel vyváděl v sobotu na večírku?
 - uveřejnit na internetu strašlivou pravdu o tom, co váš nepřítel vyváděl v sobotu na večírku?
 - tvrdit, že prezident nebo premiér má milenkou nebo bere drogy, přestože pro to nemáte sebemenší důkaz?
 - vyhrožovat násilím prezidentovi nebo premiérovi?
 - napsat, že určitá rasa (například běloši, černoši nebo zeleňoši) je ohavná pakáž, která postrádá inteligenci a měla by být vyhlazena?

- f) sdělit podílníkům ve vaší akciové společnosti, že společnost vydělává, i když jí hrozí krach?
- g) tvrdit lidem, že voda v lahvích, kterou vaše firma vyrábí, je „čistá pramenitá voda z jižní Francie“, i když ji čerpáte přímo z kohoutku?

Jaká omezení by měla mít svoboda slova? Jak byste ji omezili, aniž byste ohrozili svobodu slova samotnou?